

АДВІША РОМЖНЕСКЪ

ГАЗЕТЬ ПОЛИТИКЪ, ШИ ЛІТЕРАЛЬ. — GAZETTE POLITIQUE ET LITTERAIRE

АВЕІЛЛЕ МОЛДАВЕ

ЕШІЙ.

Марцъ 11 а квртаторій ла 8 чѣс: 25 минути сара, саѣ симпіит аиче ун квтремвр де позмінит симпітор, ел саѣ пропозінт де 8и ввєт че винѣ дин лінтре мѣхъ-апис. Мишкарѣ саѣ фост орізонталъ ши а дօ8ж рѣстампурі цжинд писте тот ка ла 35 секундє. Сз со-котеце къмкъ ар фи май таре декут ачел дин анвя 1829. Май тоате касиле саѣ вгти-мат оарече, висеричиле де Квреларѣ ши а Сф: Спирідон аѣ авт чева май лімнітоаре хз-итурі. Тар театрѣ 8нде сз цвїка о піесѣ а лімка націоналъ, саѣ дешвртат фэрз молдъ неорднідвалъ. Чєрвіла ера нюрос ши термо-метръл дрсмна 14 граде реомібрь.

Суплементъл Бълетинълъ Ромжнск дин Но 61, квпринде 8рмътоаре публікаціе:

Дин ліналълъ поронікъ анвя 1837 Декем-
вріе 21.

Овцескъл Інспектор діе карантинелор саѣ л-
шінцат ерѣ де квтри Комітетъл карантенеск
ал Молдовій, къ ла тмрғшорул Сквленій дин-
коаче де Прѣт, мѣринд де болж грабникъ 8н
кврієр ал експедиції Ръсеснї, ачуме Александръ
Стоган че ар фи венит дин Валахія, ла ви-
зитаціа че и саѣ фѣкк пе трупъл гол, и саѣ

НОВІТАЛЕ ДІН АФАРЪ.

— ◎ — ГРЕЧІА.

О скрисодаре де ла Атина дин 13 Декем-
вріе, каре сз публікъ фи Газета де ла Мі-
них, квпринде 8рмътоариле: "Ли деосави-
те ржнідурій, еш те ам інінцат къмкъ ми-

JASSY.

Mardi 11 du courant, à 8 heures 25 minutes du soir, il a été ressenti à Jassy un violent tremblement de terre précédé d'un bruit qui venait de S. O. Son mouvement était horizontal et à deux reprises avec quelque intervalle. Ce tremblement a duré environ 35 secondes. On le croit plus fort que celui de Pan 1829. Presque toutes les maisons ont été légèrement endommagées, les églises de Courelare et de St Spiridon ont eu des crevasses. Le théâtre, où Pon jouait une pièce Moldave, a été évacué sans aucun grave accident. Le ciel était nébuleux et le Thermomètre marquait 14 degrés Réaumur.

фи гзант сэмне каре аѣ дат пропъс де мол-
лепитоарѣ болж а чїмей, ши къ пентрѣ а-
чѣста саѣ ават страшніче мѣсурѣ ли ачел
Принципат. Че фїнд къ де ла Росіан ек-
спедиціе дин Бъкірії не лінкредицїм къ а-
чест май със 3ис кврієр Александръ Стоган,
де кънд саѣ порнит де лічъ ла 10 Септем-
вріе трактъ, нѣ саѣ май лінтоаре ли Валахія,
пентрѣ аптарарѣ одихній овціін де орѣ че не-
етмѣннікъ авзіре, се фаче къносокът де кв-
тря Стажнире лінрежурарѣ: "

нистеріа акъм лінфінцатъ, нѣ ар цжнѣ мѣл-
та време; а мѣ пророчире саѣ ши лімплиниит
фїнд къ ли 8рма 8нней орїндаурій кржецій
слобожите ерѣ, Д. Полізоідес саѣ скос дин
поствл сев де министрѣ дин ліннітъ ши дѣ
кватъ, ши аѣ пріимит титлау 8нгъ консилар
дѣ стат ши президент а ліналълъ трансніл-

Іар къ ачесте доъж министерій саъ лнсбринат фостъл губернатор дѣ ла Месенія Д. Гларакіс; съ юиче къ 8на дин причиниле каре авъ лнцемнат пе краівл а скоате дин постъл сеъ пе Д. Полиходес, есте 8н артикул кам лнпротива губернълън публикат прин газетеле опозицій, ши каре къ мѣлът време май лнаните саъ фост комплс дѣ Д. Полиходес.

Д. Теохаріс, кариле фусесъ май лнаните министръ дѣ Финанціе, саъ нѣмит акъм консиліар дѣ стат лн локъл рзпосатълън Валтинос, сокръл секретарълън краівлън, ши кариле ера 8н бзтран къ ҳарктил фодрте лнцемнат.

Дѣ вро кътева юиле саъ пъс лн лвкаре лецивирѣ асупра словоизніеъ дѣ типар, лнтрѣ алгеле скимбър че саъ фжкът лнтръл ачѣстъ причинъ, редакторъл 8нѣ газете подантиче требъл а авѣ о авере дѣ вро 500 драхме, ел требъл а къноаще лимба веке єленікъ, пъ съ поате афла лн слѣжев приватъ супът повзцивирѣ 8нѣлъл альтъл ши ничъл одатъ требъл фи фост осміндит пентръ о нелевири.

Дѣ кържид саъ възът аиче 8н лвкаре фодрте необичнълт адекъ сосирѣ лн лиманъл Пирея а трій васе дѣ рзбонъ дин Свеція, краівл ле авъ вижитат, ши васеле авъ 8рмат апоѣ а лор кълаторіе ла Смирна.

Трій офицеръ Гречъ карій съ афла пе маркинѣ Туричій пентръ привигере, авъ лнкъпът лн юниле ҳоцилор карій авъ омориг пе 8нъл дин ѹшъл ши прінжид пе чіаланцъ тѣл дѣ писте маркинѣ. Акъма ѹшъл чеर дѣ ла губернъл греческ о фодрте маре сомъ дѣ балій, къчъ лн альт фелъ нѣ вор да словоизніе ачелор доѣ офицеръ. Съ юиче къ губернъл есте хотърт авъ рзскъмпра къ ор че преч.

ФРАНЦІА.

Дѣка дѣ Орлеан авъ фжкът лн 27 Декемвріе ла Венсен лнстрата ачелей новъ команій дѣ вжиторъ лнкътълън дин 190 оаменій. Кърелие сміт дѣ піелѣ нѣгръ ши акоперитъ дѣ каучук спре а фи ферите дѣ патръндерѣ апѣй, пат-

ронс акъл съ цѣнѣ дѣ 8н брѣлъла каре тот одатъ есте анинат спада че съ поате лнтрѣвінца ка баіонет. Локъл 8нїйформъ ії поартъ о тѣникъ фодрте єлегантъ; скарпіе лсемене сміт акоперитъ каучук; коіфъл есте дѣ формъ конікъ (форма юцинѣй дѣ ҳахар) ши къ о панъ верде. Фіешкаре солдат аре о вѣката дѣ пожиже претътитъ лнпротива патръндерій апѣй, пеши каре о лнтрѣвінци єхъл юія ка мѣнта, гар ноаптѣ ка 8н огѣл.

Съ лнкрединцаузъ къмкъ Д. Портъ декържид авъ лнчепът гар а трактариси къ Франціа пентръ дѣшвртагрѣ Алцирълън, асупра кърдіа Д. Портъ аре дрітъръл къноскуте дѣ тоате патеръ, спон къмкъ лнтръл ачѣста та ар фи чеरът мижлокагрѣ Ангай ши Прасій.

БЕЛЦІА.

Старѣ дѣ нелнцъларе, каре лнкъ дѣ ла чел дѣпе 8рмъ рзбонъ 8рмѣлъз лнтрѣ Оланда ши Белціа, авъ май спорит акъма дин причина посетій дѣ Гринвальд, лнкът непрѣвъзжидъсъ 8рмлрѣ вінтоаре, юмѣ ачесте патеръ авъ фост лнчепът а съ прегъти прин лнтрѣагрѣ гарнижонилор пе маркинеле лор. Франціа, каре дѣ демълт саъ декларат алеата Белцій, спре а о сприижни ши лн ачѣстъ лнпрѣвъзаре, авъ порончит а лнформа пе маркинѣ Белцій о арміе дѣ оссервацие, а къріа командъ съ юиче къ ар фи чеरът Дѣка дѣ Орлеан. Лнсъ деспре алтъ парте лнкрединцаузъ къмкъ Прасія ар фи лнтрѣт лн мижлок спре алина греєтъциле челе новъ пентръ пачелвирѣ интересърие Оландо-Белціиче.

МАРЕ БРИТАНІЕ.

Рзпосатъл краів Гилом IV авъ лнсат пенсіе ла мѣлте персоане, лнсемнате прин а лор юїнцие лн литератъръ съѣлѣ артисты прекъм ши љденіиле лор.

Дин новиталие прімите дѣ ла Нев-Йорк прин васъл дѣ вапор кариле саъ порнит дѣ ако-

ло **2** Декемвріе, съ афлѣ жасмнатае новитале дин Канада. Атре трупеле Губернаторъши фтре инсъргенцій карій аѣ азънат ла вро 3000 олменій, саѣ фткърат ла Сан-Дениз о бѣтвліе спре піердѣрѣ трупелор а Губернаторъши кареле саѣ лнвінс, піержннд тот о датѣ дозъ твишрѣ. Папино ши партізаній сеї французъ съ фтэрѣ **3** постѣріе лор. Асемнне аѣ 8рмат о алтѣ луптѣ лннгъ сатвѣ Сан-Шарл 8нде трупеле Губернаторъши фуесъ дннтрахъ тѣй биргітоаре, алрѣ ти сферашит гарш саѣ лнвінс, неноіте фіннд а фуци жна-пин пздѣрѣ.

Ла Лондра саѣ пріймит новитале дин Канада дѣ ла **1** Декемвріе. Папио **4** ачѣ 8нн съ лнкътерасъ о новѣ луптѣ лннтра Енглезій ши инсъргенцій. Де ла Монтрал съ порнисъ колонелъ Гаре лн **30** Ноемвріе къ трій компаніе дин региментуриле инфантарій 32, 24 ши 83, прекъм ши о партѣ а кавалерій, и шкъсъ твишрѣ, ел мерце спре а лва къ асалт Сан-Дени каре ера лнкъ къпринсъ дѣ инсъргенцій, ши пе каре съ прегатѣ а сърпа къ тутвѣ. Инсъргенцій че съ афлѣ лн четатѣ Сан-Денис, смишт нѣмлай **500** ла нѣмлр.

Політія Монтрал съ фтэрѣ спре а фи **5** старе де а цмнѣ о аседіе; револій сжнт фтмірций лн **3** корпосърѣ ши ла 8н лок алкътвѣтк 2000 олменій; ій сжнт коменданцъ дѣ Генералъ Скот, съблѣ къріа командъ съ афлѣ ши генерал лейтенантъ Енамбъл; чіланцъ шефій а револилор сжнт Бровн, Папино, ши О'Колаган, Гровн ши Папино аѣ фхнит дѣ ла Сан-Шарл, фнчепжннд луптакъ Енглезій. Дин Англія съ вор тріймете трупеле спре а лннтра региментуриле дин Канада.

Ли **28** съ лжнисъ ла Лондра азъирѣ към-къ 8рмасъ о новѣ бѣтвліе лн Канада лннтра трупеле губернаторъши револій; лннца ачѣ-тѣ весте требън ман лннтаріи а съ лннтаріи.

О гаҳетѣ Енглезъ жиче къмкъ спре а кър-ма револта дин Канада ар требън съ се нѣ-млскъ дѣ Вице-Край а ачелѣ цхрѣ, пе дѣка

дѣ Камбріи Унікл крхесій, съѣ даѣ ачес-ста нѣ ар вои съ пріймѣскъ асемене пост, съ се оржидѣтасъ пе дѣка дѣ Велингтон, ка Вице-Край дѣ Канада.

Къноскѣтвѣ Межніе, кариле атжт дѣ рѣз саѣ пріймит дѣ лжкънторій Статърілор-Зните, дин пріципа къмплитвѣтъ омор че воа съ плиїскъ асупра краївѣтъ, Францій съ фтделетнічеще а-към **6** Статъл дѣ Нев-Орлеан къ треве дѣ негоцъ. Декържннд, ел аѣ пріймит Унікл сеї Д. Баре о скрисааре, а каре жл роагъ алжисърчина къ мэрфърѣ а кърораванжаре жн сигурнпсеюще.

Капитанъл Гоод, кариле липсит фінна дѣ минте, аѣ окъріт пе крхаса фтреуриѣ ей пин паркъл дѣ Сан-Жам, саѣ мѣтат лн **17** Декемвріе дин лнкисаарѣ Вест-Міністер, ла Бед-лесем, жаса небѣнлор, 8нде ва петрече рѣ-мжица зилелор сале, даѣ нѣ ва фтснжтошѣ.

Лннтра ріѣ а Гуганѣ Енглезъ (**7** Америка) саѣ дескоперит о флоаре фоарте фрѣмоасъ ши екстраординарѣ. Плжнта дин каре та креюще есте акватикъ адеѣ пѣрѣтѣ трхитоаре лн апъ ши самънѣ къ ачега ла каре съ лнкіна веќнї Егип-тенї, Фрѣнжеле сале аѣ **6** палмѣ діаметрѣ; крхаса Маре Британіей аѣ пріймит хързжирѣ че и саѣ фхкът къ ачѣ флоаре, каре дѣ ачма ва фи къноскѣтъ лн цѣннцеле натхрале. Съѣ нѣмлє дѣ: Викторіа Реніна.

І С П А НІА .

Новитале дѣ ла Амбріо дин **21** Декемвріе лншінцаажъ къмкъ Дон Карлос съ афлѣ пѣрѣтѣ аколо; **8** ел аѣ фхкът парада трупелор алкътвѣтк дин **12** баталіоне. Съ параде къмкъ Еспарторо аре скопос а нѣ атака лн къ-ржннд пе Карлістїй че динпротивъ тоатѣ гарна-ва рѣмнѣ лн старе дѣ апъраре, тѣ нѣ дѣ а-так; а сале трупеле вор ста дѣлвнгъл Еврѣлън спре а обсервъ пе дѣшманнъл ши ал фтмпіедника дѣ а нѣвзли лн капитайе. Локъриле лн каре съ вор ашкъа гарнизоне Христініене съ лннтареск ачма къ грабѣ.

Литжмпладѣ каре съ превизѣсъ, адекъ скимеарѣ министерій аѣ ши үрмат ла Мадрид; ногл габинет съ алкателье ѿн кипул үрмѣтор: президент а сѣатчлайши министръл тѣбилор стренне, Контеле Офаліа; министръ дѣ рѣзбой, Еспартро (тар ад-интерим барончл Солар дѣ Еспиноза); министръл дин лѣнгрѣ, Д. Сомерчелес; министръл юстиціей дѣ Кастро. Ныніе ноглайши министръ дѣ маринъ нѣ есть дикъ къпоскѣт. Президентъл сѣатчлайши, контеле дѣ Офаліа, фъсескъ мѣдчлар а Регенцій ашважате прин краюл Фердинанд VII, ши а министерій ѿн врѣмѣлай Зеа Бермудез, тар маѣ ѿн үрмѣ аѣ фост тѣмес ка амбасадор ла Пари.

Преземеландѣсъ дѣ кържидѣ Инфантъа дон Франциско дѣ Павла къ аса соціе, къмната крдесій, афаэрдѣ політіе, ій ар фи пѣтѣт леснѣ дикѣтѣ ѿн мжна үней чете дѣ Карлистъ съв команда фіблѣй альи Палиос. Дар дин норочире, възмѣдѣ ла врѣме примеждія, визитѣсъ аѣ пѣтѣт тѣрапта а алтъ парте тѣрасъра, ши репедѣ саѣ тѣрнат а капиталіе.

Да Мадрид аѣ созит о дамѣ Францѣзъ дѣ ла Пари десрчинатѣ а тибаца пе мика кржаса Іховела, лимбъ Францѣзъ. Іа съ нынѣшнѣ дѣ Брюно, ши саѣ рекомендѣйт а партічлар дѣ краюл Альб-Филип кътър кржаса-регентъ.

БАВАРИЯ.

Політія Атина аѣ ҳарр҃ит краюлай Лудвиг дѣ Баваріа о къпѣ дѣ аѣр, дрент рѣкви-шинцъ пентръ Філантропічл съв ашежамлѣт ла Атина адекъ каса боливилор. Ачѣ къпѣ дѣ аѣр ера дикоцитѣ дѣ оскрисоаре дин партѣ Демархълайши, ши ла каре краюл Лудвиг аѣ фикѣт үн рѣспублис плин дѣ прінцъ а лимбъ ногл греческъ.

ПОРТГАЛАІА.

Дин Португалиа съ афаѣ къмкѣ старѣ тѣбилор ѿн царъ ера тот ачел; гверила мигелистъ үрма а неліпешн пе гвернчл, фіннѣ къ-

ачеста нѣ дре мижлоаче а пазти лѣфа тѣпелор десрчинатѣ а дмпачелуи претѣтишдесе Португалиа.

Ди үрма чеъор дѣпє үрмѣ нобитале дин Португалиа съ афаѣ къмкѣ шефъл дѣ Гверила мигелист Ремехидо, саѣ фикѣт атжѣ дѣ къмплил, а кът петрече а тоате пѣрцилѣ кржид прѣжидѣ провинціи, муй алес ачел дѣ амѣзъ; дѣ кържид ел аѣ прѣдат політія Грандола ши Сетубал.

ВАРІЕТЪЦІ.

Да прилежъл дигвинирилор дитре Англіа ши Канада, каре боеще а съ фаче не атарнатѣ дѣ Енглѣзъ, нои вом дигрѣчи спре амѣрире оаракаре идеа деспре ачел стат:

Статуриле дѣ Канада афаѣтоаре ѿ Америка Пордикъ, саѣ дикоперит ла аиѣл 1496 дѣ үн четвѣрт дѣ ла Бригтон, нынѣт Щон Кабо, ши ла аиѣл 1608, саѣ колонијат дѣ Францѣзъ, дѣпъ каре Енглѣзъ аѣ старажит ачел царь 6 аиѣл, дисъл дѣ фост небоцій а ле дитурил тарш Францій каре ле аѣ пѣстрат пизъ ла 1759; дар атчнѣ ѿн рѣзбой къ Енглѣзъ, ла вѣтліа дѣ Квебек ѿн каре аѣ перит ши комендантъл Францѣз Монкальм ши ачел Енглѣз Волф, капиталіа ши апої тоатѣ провинціа дѣ дикѣт ѿн мжна Енглѣзиор. Ди үрма пачай дикѣтѣ ла 1763 дитре Франціа ши Англіа, ачѣтѣ дѣ пе үрмѣ аѣ прїмит tot статула Канада каре саѣ дмпѣрцил ѿн дозъ провинції Канада: дѣ сус къ капиталіа Іорк, ши Канада дѣ ѡоскъ капиталіа Квебек.

Політіе Монреал ши Кингстон съ десрѣвск прін алоѣ комерч къ блане. Д Канада дѣ ѡоскътій сѫнт д маре парте дѣ нѣм францѣзъ, тар ѿн Канада ій сѫнт енглѣзъ. Ій вѣцѣсъ съв повѣтнѣрѣ үней конституції енглѣже че ли саѣ дат ла 1791; дмпопорарѣ дмбсолор провинції ера къ бро кѣцва айи май днаниште 829,000 съфлете, тар акъм саѣ сѫнт пин ла үн миліон,. Канада съ афаѣ дитре градчл 45 ши 60 а лѣнмѣй, ши есте дѣ 7425 миље квадрате. Канада есте оцаѣ фоарте мжнальд дар Фригоасъ, рівл Сан Лоренцо тѣрече прін т, ши кодрѣриле єй челе десе сѫнт фоарте десрчинатоаре пентръ дѣрарѣ васелор.

Джѣниторій слабатичн сѫнт дѣ нѣм, Алгонкинъ, Хоронн ши Іроквѣзъ.

СУПЛЕМЕНТ.

НА № 4 А АЛБІНЕЙ РОМДНЕШІ ЕШІЙ ДІЗ ГЕНАРІЕ 1838.

1838-12-2.

Асупра кутримургуй де позмант.

Спре а черчета причиниле кутримургуй де позмант, карде прии ввєтгл чел пропожеше ши прии а сале кумплите лукрар, адуче үнеборй марй ненорочир, тар пурре спанізла оаменій ши ла тоате фултүр, сокотим де кувінцз а да оарекаре идес деспре позмантла ностр.

Бржул позмантлауын максұр 5400 милю географиче сіб 7200 чесір а Молдовай. Диаметрла адекз де ла үн пункт а позмантлауын пні ла алту трактід пинкенгүр. 2295 $\frac{1}{3}$ чес. Фаца позмантлауын са алкетвейце дин 9,281,910 милю квадрате, адекз на 10,000 орй май маре декта фаца Молдовай, тар күпріндері күвикж (ка күм ам үнчес максұртодар) а позмантлауын есте де 2659,072,000 милю күвиче (мила күвикж есте о максұр де о мила жналь, латш ши адміні). К8 тоате меркіриле са алғашкын ала үн $\frac{1}{2}$ дес мила адмініме жи позмант, декта лең са парте а пелін позмантлауын са алғашкын ала үнчес. Дин ачеста са полте жицзелеце кз о асемене манинз макс кү непутинцз есте а са черчета, декта ла кетвирік че дин лағынтр а позмантлауын ны ны есте депалин күносқатж. Дисз ведерат есте кз дин ачеста алкетвире ши жирирірк че дин афарж са наск дессивителе періодиче лукрар пе фаца позмантлауын ши ачеле екстрадординаре феномене, діре каре кутримургуде позмант есте май жисемнат прии кумплителе резултаттарын че үнеборй ле причинише.

Де жисемнат есте кз к8 май адміні са сапз ж позмант, к8 атката май мұлатш кзладырж са афарж, каре кзладырж и есте жисемнат жи ор каре тимп ала инглай, ши ниич күм ны и вине де ла соаре. Дин ачес адмініме пні жи фаца позмантлауын са афарж мұлте позтүр де фелібрите матерій. Діре матерійде дин каре са алкетвек мунций санкт цариз, нескін, ҳамз, лут ши май кз салш петре Гранит каре и санкт де темеліе.

Ди позмант са афарж жи дессивите дирек-

ций ши адміні, ріхрү күргітоаре де апз, вине де металург, виժній ши каналур дішерте. Жи клас дессивент де мунций фоко-взреттор, жи үнеборй жарта дин синіл аор топтаз археттоаре матеріе нымытша Лаба, алкетвите дин фелібрите металург, ши матерій каре аместеккіндес, ферменгіж (доспек) прии операцій химиче, ши сосинд апой ла ғрадзла депалинір дес са жа-варец прии кратер, че есте ресофлутодарк ачелор ижевінір, сіб неабанд асемене ресофлутор дес неликспанд прии еле, ачеле матерій префектке жи авар, жаңтаз аш філес драм прии са жисемнателе са позмантесін виժній вище ши каналур, ши петрекмінде к8 жадал адаж пе фаца позмантлауын кутримур де тоате локур че са афарж дескіпра ачелор са позмантесін каналур, ши жи чес дин а лор веинітате ши үнеборй скот матерій, рашинк пұчоас, сіб апе минираде. Ачеле каналур, прекім са жи ғис, фінн жи дессивите паттур дозмантлауын ши жи дессивите дирекций, де ачес ши кутримурл дес позмант вине үнеборй дела ресарит сіб апз, але орн дес ла мінезд ғи, үнеборй май таре, але орн май слав, дұпж пәтерише че жа причинише.

Дин кутримурл үрмате пнік адама аиче ж Молдова, са жисемнат кз ачел дес кипитеніе канал са позмантеск, прии каре са ресофлут ачеле матерій, вине дес са мунций Мехадіен ши са жарбетк кам спре N. O. пе са Кнов ж Rosia. Ачеста кз атката май мұлат са адиверіж кз пе ланғы Мехадія, үнде санкт апе калде мінерале, са афарж ши мұнтале нымит Взлакан каре фұмынг үнеборй, ши кареле дінкк ны са жиформат жи депали мұнтале фоко-взреттор, сіб кз жи ачел мұнтале ны санкт жи десстүле матеріалур спре а жиформа үн депалин Взлакан, де ачес, жи привирк апро-піерій салш, ниич санкт ла ноң пре десе ниич прекімплите ачеле кутримур. Жи тимп-ринде мелен оюж са жисемнат кутримурл дес

1746 каре аă сърпат май тоатз Съд-америка, ачел дин 1755 каре аă сърпат Диизавона, 1783 т Калабрия, 1822 ла Алепо т Сирія, тар ла 1829 аă дăс мăлте стăквăнн т Испанія

Кврієръл Ромжнеск въпринде ӯрмътозриле:

Домнъл Банъл М. Гика, Марелъ Добрник ал челор дин лăзънтръ, динпревъз кă Д. Благовещер инженеръл Статълън, аă фăкът лн трекътеле ڇиле о ڪلăторије лн жăдениле де лăнгъл Олт ка съ вăхъ локъл чел ной че саă алес апроапе де Търнъ че есте пе мăрченѣ Дънърън, спре ڦитемееръ үнън браш каре ڦим-противъ де четатѣ търческа Никополи вă съ фие скелѣ ноастръ комерциалъ а Дънърън; прекъм ши ка съ факъ олрекълъ черчетъръ археологиче асъпра афлърън үнън темплъ ڦикинат ла содре, а ле ڪرъла семис съ дископерисъръ дëкържид апроапе де ръшилъ ашахъмжитълъ Роман дин векъ Дачіе.

Д. Маркизъл Шатофири, аషентъл - консул үненерал ал Франције лн ачесте принципата саă дăс ши Д. ка съ фие де фицъ ла ачесте черчетъръ.

Деосвенинд дин ачестъ ڪلăторије интересантъ грижиле че аă авут администрациа дин лăзънтръ, спре каре май кă деосевире съ ши дăсесъз Д. Банъл Гика партѣ чăстълалтъ ڦамъне үн епизот тоддеодатъ ши питореск ши ڦиннифик ал ачестїй преумелъръ дëспре каре вом фаче аичи интересанта архтаре.

Кътъръ партѣ де амбъз-зъ де ръзсрит ши кă дëспартаре май кă дăвъл Деге де Каракал че есте үн браш нă дëспарте де ръшилъ Романе кă ачелаш нăме (1) цинд ӯрмиле дръмълън чеълън антик Роман че жш преумелъ ڦикъ петросъл съз ашернът прин ڪمپіа родиторде а ڦидецълън Романацъ (2) ڦи цара Ромжнескъ мицъ, ши шэрпъе ڦинидъсъ де контишъриде прймите а ле малърнлоръ Олтълън; съ афлъ лн ڇиа де астахъ Славени, үн сатълакътън дëкържид де кътева касе. О ка съ ڪمпенѣскъ а пропріетарълъ локълъ ши ڪلăдитъ кă доз котъръ съ ڦинацъ алевъ, ши ڦамънтоаре дëасъпра пе крещетълъ чел май ڦицацат ал ٿڀڀڀريلор де каре ворвиръм.

Ведеръ съ афундъл лн дëспарте ڦи Оризонъл ачешїй ڪمپій дескисе, ши кътъръ ръзсрит есте ши май фръмоласъ. Аиче есте вăлѣ Олтълън, а ачестън ржъ ренеде ڦигине, ши маде шରଦୋଇ че аă съпат ٻمڀڙرلە کرمеноасъ а ле Карапцилор ши аă трекът динкоаче ڦم-پراڻىنڈъшъ апеле сале ڪاپриچоасе ши сгомотоасе пе үн ашернът молле ши плин дëнище прижме گراچioасе. Май дëспарте ڦىنت ши алте ڦنگاڙرъ а ле матчїй ачестън ржъ, ши май аврътэ каре ڦانتىخڙنڈاڪъ лн дëспарте дëспри ачелълалт мăл ал ржълън, ڦل پын ла مижлок ши ڦنگپھеск ڏجے ڪنجга ڦتىنسъ ٻراڙدز а домнилор ڦزръ Ромжнесий чеъ марн (3). ڦитън ڪبжит локъл ачеста есте үнъл дин ساتеле ڦامنلارе а ле Дачіе чиј векъ, а ле ачелън ٻزمیتъ بوجат ڦنځسترات де ڪاتе ٿرلے ڏومنیلے ٽاتریئ, че аă фост اتاتа ٻرمه ٻجئے ڦل نسائیلъ ڦمپراڻىلор رоманий, ши пе ӯрмъ ٻنڀونزا ڦکه ڊورنъ ши ٿریمفعل مونیمنتъл ал لغی ٿرایان دачیگلъن. (୪رمیز)

(1) Вездъ Но 7 ал ڦمجهولъ ڦاڻيونال дин 1836 ал ڦرتیکولл ڦنگنیل ڦاڻنیل ڦستوریچ, ши ڦرخهологиче а ле Дачіе чиј векъ.

(2) ڦи жăденил ачеста дă фост ڦکه дин تзън ڦسکلکتوارе ши челе дин تزън اشخъزمجنتъръ Романе, үnde сай ڪولونیلات دачیا ٿرانسالپин, ڦانکъ ڦара رومжнескъ дин ڇiol де ڪتڙن. ٺاملے ڦيسچشъ де رومانیй ڊارجъ ачестъ ڦريين ٿاٽلاني, پېنترъ ڪس ٽمانيز ڪ ڊر ڦي ٻئيند دела Romana-natio, (Романъ ڦاڻie,) сай پولاتе де لă Roma-nasci, ٻورود ٺڪچت, ٻئيت де لă Roma. (С Романат ڦم: Романацъ)

(3) ڦرينциپاتъл ڦزръ Ромжнесий де اسٽخъ съ ڦمپارتے ڦи маде ши мيڪ ڦارز رومжнесكъ, каре съ ڦëспарт прин ڦولا Олтъلън. Аиче пе есте ٻوردا де ڦکه дин تزъن, ڪچي ڦара رومجнесكъ мيڪ есте ڪونوسڪچتъ май кă ڦءوسکيри ڦونگ ٺاملے ڦاناتъل ڪرائیئ, че май дин векيمه съ ڇيچ ڦاناتъل ڦئيرينلъن, دела ٺاملے античئي ڦتاته ڦئيرين ڦم (вездъ Но 4 ал ڦمجهولъ).